

Rada Miejska w Ryglicach
wpłynęło dnia 14.03.2017
znak
Z up. BURMISTRZA
mgr Elżbieta Witek
INSPEKTOR

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
ZA 2016 ROK**

I. Wstęp

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom przebiegała zgodnie z przyjętym przez Radę Miejską w Ryglicach Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok, który został ustanowiony Uchwałą nr XVI/126/15 z dnia 30 grudnia 2015r. Zadania ujęte w tym Programie stanowiły ważny i trwały element profilaktyki społecznej w zakresie ochrony zdrowia, realizowany na terenie naszej gminy. Do działań związanych z profilaktyką w sensie ustawowym należy też zaliczyć działania promujące zdrowie, leczenie oraz pomoc rodzinom w radzeniu sobie z alkoholizmem, narkomanią jej członka (współuzależnienie) oraz przemocą.

Program z relacji do polityki społecznej gminy potencjalnie spełnia trzy funkcje:

- ujawnia istnienie kwestii społecznych w gminie i ich wagę,
- wskazuje kierunek, cele i podmioty w realizowanej polityce społecznej,
- ocenia skuteczność podejmowanych działań.

W realizacji Programu uczestniczą wszystkie służby społeczne gminy, we współpracy z placówkami leczenia odwykowego usytuowanymi poza gminą, organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi.

Wiodącym celem Programu – zgodnie z obowiązującymi trendami rekomendowanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkotykowych, zapobieganie zjawiska przemocy domowej, poprzez szeroko pojętą profilaktykę, w tym profilaktykę szkolną oraz edukację społeczną. Zadanie to pochłania znaczną większość środków finansowych i obejmuje między innymi finansowanie bądź współfinansowanie specjalistycznych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, organizację wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki, zakup literatury fachowej, ulotek, finansowanie szkolnych konkursów o tematyce uzależnień, udział w społecznych kampaniach, współfinansowanie działalności edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej, realizowanej przez gminę, jednostki organizacyjne gminy i inne podmioty.

I. Diagnoza sytuacji w gminie Ryglice w 2016 roku w aspekcie alkoholowym.

Rynek alkoholowy w Gminie Ryglice reguluje Uchwała Rady Miejskiej w Ryglicach Nr IV/19/06 z dnia 28 grudnia 2006r.

Koncesje alkoholowe wydane na koniec grudnia 2016 roku:

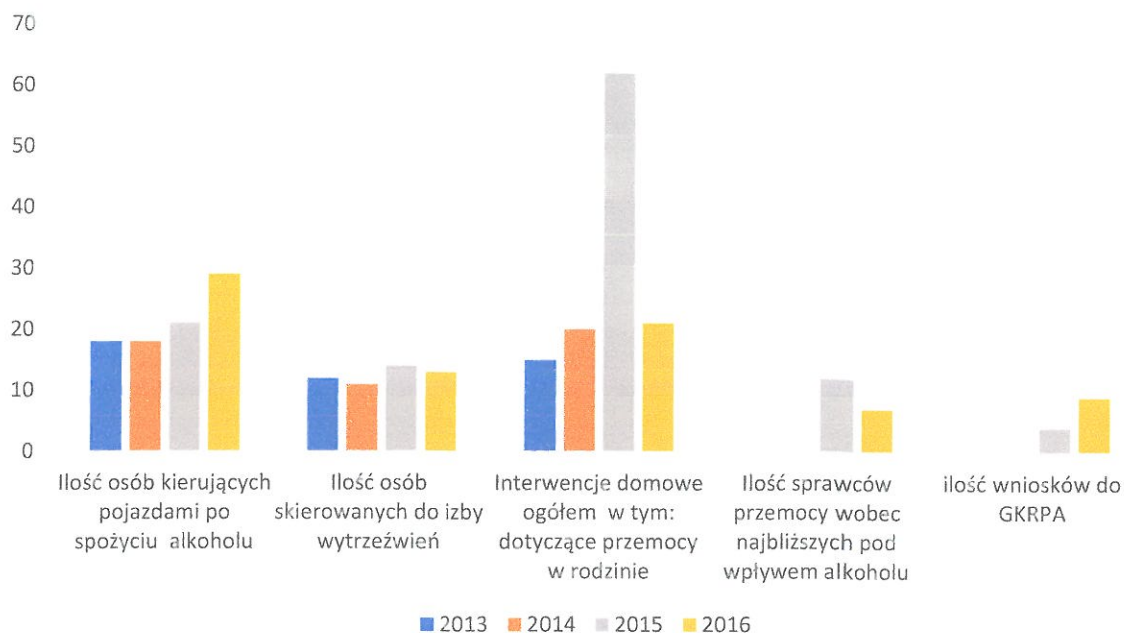
- ❖ **gastronomia - limit 5 punktów w gminie,**
 - 3 lokale mają zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych: piwo, wino, wódka do spożycia w miejscu sprzedaży
 - 1 lokal ma zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% oraz piwo
- ❖ **sklepy – limit 15 punktów w gminie,**
 - wydano 15 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu /z wyjątkiem piwa/ przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży
- ❖ **wydano 6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% oraz piwo przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży**

Zgodnie z uchwałą brak jest wolnych miejsc na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 2 wolne miejsca na gastronomię.

Dane statystyczne komisariatu policji w Tuchowie

Lp.	Rodzaj popełnionego przestępstwa	2013	2014	2015	2016
1.	Ilość osób kierujących pojazdami po spożyciu alkoholu	18	18	21	29
2.	Ilość osób skierowanych do izby wytrzeźwień będących pod wpływem alkoholu, w tym dorośli i nieletni	12	11	14	14
3.	Interwencje domowe ogółem w tym: dotyczące przemocy w rodzinie	15	20	62 15	26 13
4.	Ilość sprawców przemocy wobec najbliższych pod wpływem alkoholu			12	9
5.	ilość wniosków do GKRPA o wszczęcie postępowania zmierzającego do ustalenia czy dana osoba jest uzależniona			4	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Tuchowie

Powyższe dane obrazują nam, że wciąż wzrasta liczba osób kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu oraz ilość osób skierowanych do izby wytrzeźwień będących pod wpływem alkoholu. Coraz więcej wniosków kierowanych jest do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania zmierzającego do ustalenia czy dana osoba jest uzależniona.

Zadawalające jest, że możemy zauważyć tak znaczny spadek interwencji domowych w tym dotyczących przemocy wobec członków rodziny.

II. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych, udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

PUNKT KONSULTACYJNY

Szczegółowe zadania:

1. Wykonywanie zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, alkoholizmowi i narkomanii oraz wspieranie rodzin w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych.
2. Udzielanie specjalistycznych porad w zakresie pomocy psychologicznej, pracy socjalnej oraz doradztwa prawnego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
3. Współpraca z interwencyjnymi służbami.

4. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
5. Udzielanie pomocy w znalezieniu nowych sposobów radzenia sobie w trudnej sytuacji.
6. Podejmowanie działań na rzecz przywrócenia ofierze przemocy domowej jak również członkom rodzin z problemem alkoholowym równowagi psychicznej.
7. Wyrobienie umiejętności samodzielnego radzenia sobie w sytuacji kryzysowej.
8. Znalezienia schronienia oraz zapewnienie innym osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.
9. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
10. Udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych, socjalnych i profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy
11. Wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia
12. Motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego,
13. Udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach wsparcia
14. Inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy
15. Gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny.
16. Współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

W Punkcie Konsultacyjnym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ryglicach przyjmuje:

- konsultant do spraw uzależnień,
- psycholog

Psycholog udziela bezpłatnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla członków rodzin

osób uzależnionych i dotkniętych przemocą.

Pomoc psychologa i konsultanta do spraw uzależnień pokazuje, że jest zainteresowanie tą formą wsparcia. Obserwuje się wzrost świadomości wśród klientów Punktu, którzy coraz bardziej otwarcie mówią o swoich problemach i są gotowi do podejmowania działań prowadzących do poprawy ich sytuacji życiowej.

W Punkcie Konsultacyjnym udzielono 103 porad (stan na dzień 31.12.2016) w tym:

- Terapeuta
- 25 osób uzależnionych
- 21 osób współuzależnionych
- Psycholog - 57 konsultacji

PRACE GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W 2016 roku odbyło się 14 posiedzeń Komisji, podczas których omawiano sprawy:

- uzależnień oraz przeprowadzano rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym;
- wniosków skierowanych do Komisji o przymusowe leczenie odwykowe od alkoholu;
- zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
- harmonogramu kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;

Zadaniem Komisji zgodnie z wymogami ustawowymi było inicjowanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Dodatkowo Komisja podczas posiedzeń każdorazowo podejmowała czynności mające na celu zmotywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego oraz do uświadomienia im specyfiki choroby alkoholowej.

W 2016 roku do GKRPA wpłynęło 26 wniosków o przeprowadzenie rozmów profilaktyczno-motywuujących i podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy lub systematycznie zakłócają porządek publiczny. W porównaniu do roku poprzedniego /2015r. - 18 wniosków/, zauważamy zdecydowany wzrost wpływających wniosków do GKRPA.

Statystyka dotycząca wniosków złożonych o wszczęcie postępowania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w 2016 roku przedstawia się następująco:

- najbliższa rodzina - 11
- Posterunek Policji w Tuchowie - 9
- pracownicy socjalni GOPS - 6

W wyniku podjętych czynności:

- skierowano 24 osoby nadużywające alkoholu na badanie do biegłych sądowych celem wydania opinii o przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 6 wniosków skierowano do Sądu Rejonowego w Tarnowie w celu zobowiązania do podjęcie leczenia w zakładzie leczenia odwykowego;
- zakończono 11 spraw w związku prowadzonym postępowaniem o podjęcie działań zmierzających do orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- W wyniku poprawy sytuacji rodzinnej na skutek prowadzonego postępowania zawieszono 2 sprawy
- w każdym przypadku zastosowano czynny udział w konsultacjach terapeutycznych w Punkcie Konsultacyjnym.

Ilość wydanych postanowień przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryglicach na sprzedaż:

- do 4,5% alkoholu oraz piwo:
 - do spożycia poza miejscem sprzedaży – 4
 - do spożycia w miejscu sprzedaży – 2
- od 4,5 % do 18 % alkoholu z wyjątkiem piwa:
 - do spożycia poza miejscem sprzedaży – 5
 - do spożycia w miejscu sprzedaży – 1
- powyżej 18 % alkoholu
 - do spożycia poza miejscem sprzedaży – 5
 - do spożycia w miejscu sprzedaży – 1

Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych w 2016r. przeprowadziła Kontrolę 5 punktów w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na

sprzedaż napojów alkoholowych. Zespół kontrolujący nie stwierdził żadnych uchybień skutkujących cofnięciem zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W 2016 roku kontynuowano profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie wspomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji, wdrażano programy profilaktyczne preferujące postawy i umiejętności służące zdrowemu i trzeźwemu życiu, organizowano zajęcia w czasie wolnym dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki. W związku z powyższym zostały dofinansowane następujące działania:

- Przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie zorganizowano konferencję, której tematem przewodnim była "Pomoc dziecku krzywdzonemu – perspektywa psychologiczna oraz współdziałanie służb na rzecz dziecka krzywdzonego".
- Organizacja w szkołach podstawowych i gimnazjach naszej gminy programu profilaktycznego o nazwie RAP PEDAGOGIKA. Celem programu było ostrzeżenie młodych ludzi przed skutkami próbowania środków odurzających, alkoholu czy papierosów, zachęcając równocześnie do dostrzegania dobra wokół siebie.
- Zorganizowanie w szkołach na terenie Gminy Ryglice zajęć oraz warsztatów m. in. o tematyce: „Dopalacze - z uwzględnieniem innych środków o działaniu psychoaktywnym”, „Przemoc i uzależnienia”
- Celem działań profilaktycznych w szkołach było uświadomienie dzieciom konsekwencji łamania norm i zakazów, oraz sięgania po środki i substancje, które mogą być szkodliwe, wykształtowanie właściwej postawy wobec osób namawiających do spróbowania środków uzależniających, ukazanie perspektyw zdrowego stylu życia, ukazanie zagrożeń i konsekwencji wynikających z nieumiejętności odmawiania, wykształtowanie właściwych postaw reagowania wobec przemocy, ukazywanie alternatyw dla stosowania przemocy.

- Organizacja wycieczki zimowej z programem profilaktycznym, którego głównym celem było kształtowanie zachowań dzieci i młodzieży względem stosowania środków psychoaktywnych,
- Dofinansowanie do wyjazdu dzieci do Jarosławia na letni obóz szkoleniowy z elementami profilaktyki o przeciwdziałaniu alkoholizmowi i narkomanii,
- Zorganizowanie w szkołach podstawowych i gimnazjalnych naszej gminy pozalekcyjnych zajęć sportowych jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu, propagowanie maksymy „prawdziwy sportowiec prowadzi zdrowy styl życia, nie pije, nie pali, nie używa narkotyków i sterydów.”
- Organizowano szkolenia, konferencje i warsztaty specjalistyczne w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów,
- Organizowanie narad, szkoleń w celu wymiany doświadczeń, promowania dobrych praktyk oraz podjęcia wspólnych działań na rzecz profilaktyki i leczenia uzależnień adresowanych dla pracowników socjalnych, kuratora, policji oraz członków zespołu interdyscyplinarnego i GKRPA.
- Prelekcje i warsztaty dla rodziców o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień, porozumiewania się z dzieckiem, rozwiązywania konfliktów, udzielania wsparcia dziecku oraz pełnienia roli pozytywnego wzorca.
- Przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych z terenu naszej gminy, mające na celu zapoznanie z aspektami prawnymi dotyczącymi sprzedaży alkoholu, szczególnie osobom nieletnim oraz zdobycie wiedzy o problemach alkoholowych osób nadużywających alkoholu,
- Projekt profilaktyczny dla wychowanków Placówek Wsparcia Dziennego z terenu Gminy Ryglice pt. „Kreatywne wakacje”
- Przystąpienie do kampanii „POSTAW NA RODZINĘ”, „PRZECIWIW PIJANYM KIEROWCOM”, „REAGUJ NA PRZEMOC” to kampanie przygotowane przez najlepszych specjalistów w Polsce, wykorzystująca jedną z najskuteczniejszych strategii profilaktycznych – Strategię Rozwijania Umiejętności Wychowawczych, zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Nie od dziś wiadomo, że stawianie na rodzinę to najlepsza profilaktyka. Badania naukowe udowodniły, że inwestowanie w relacje rodzinne obniża ryzyko sięgania przez dzieci po alkohol, narkotyki czy dopalacze. W związku z

przystąpieniem do kampanii zakupiono pakiet atrakcyjnych materiałów edukacyjnych i promocyjnych, które zostały rozpowszechnione we wszystkich szkołach naszej gminy.

- Udział w kampanii społecznej pt. „No promil - No problem”, której głównym celem jest ograniczenie na terenie Małopolski liczby osób pod wpływem środków psychoaktywnych za kierownicą oraz zmiana społecznego nastawienia wobec nietrzeźwych kierowców-wzmocnienie postawy krytycznej u pasażerów pojazdów dla których kierowca wzbudza wątpliwości co do stanu trzeźwości.

III. Realizacja wydatków za rok 2016

LP.	ZADANIE	WYKONANIE
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych	4 178,00
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.	26 258,12
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.	45 286,41
4.	Wspomaganie działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	56 657,35

DYREKTOR
Gminnego Biura Pomocy Społecznej
[Podpis]
mgr Anna Białut